

بررسی اثر ایزوپروپیل الکل استنشاقی در پیشگیری از تهوع و استفراغ، پس از عمل جراحی شکم

دکتر علیرضا سوسن آبادی* نسرین رضایی §، شهربانو سرائی p

چکیده

تهوع و استفراغ از تظاهرات شایع بسیاری از اختلالات عضوی و عملکردی است. که به طور شایع بعد از اعمال جراحی و بیهوشی دیده می‌شود. این مسئله علاوه بر اینکه برای بیمار ناخوشایند است ممکن است عوارضی برای بیمار ایجاد کند. در کنار روشهای پیشنهادی جهت جلوگیری از تهوع و استفراغ استفاده از ایزوپروپیل الکل استنشاقی نیز توصیه شده است. در این مطالعه به منظور ارزیابی کارایی ایزوپروپیل الکل استنشاقی در جلوگیری از تهوع و استفراغ بعد از عمل جراحی و بیهوشی عمومی، طی یک کارآزمایی بالینی، تأثیرات این الکل با نرمال سالین مقایسه گردید.

این مطالعه بر روی ۱۲۰ بیمار با عمل جراحی شکم انجام شد.

در گروه مورد، در اتاق ریکاوری سه بار پنبه آغشته به ۱CC ایزوپروپیل الکل ۹۹٪ با فواصل یک دقیقه به مدت ۵ ثانیه جلوی بینی بیمار گرفته می‌شد. در گروه شاهد پنبه را با ۱CC نرمال سالین آغشته کرده و به همان روش گروه مورد عمل شد. نمونه برداری بصورت ساده و تصادفی بوده و تفاوتی بین دو گروه وجود نداشت. بیهوشی کلیه بیماران با یک روش انجام گردید. بیماران تا دو ساعت بعد از عمل از نظر وجود تهوع و استفراغ بررسی شدند. نتایج بدست آمده گویای آن است که استنشاق ایزوپروپیل الکل میزان تهوع و استفراغ بعد از عمل را کاهش می‌دهد. علاوه بر آن بیماران گروه مورد زمان ریکاوری کمتری را داشتند. هیچگونه عارضه جانبی هم در گروه مورد مشاهده نشد.

با توجه به اینکه استنشاق ایزوپروپیل الکل می‌تواند باعث کاهش تهوع و استفراغ بعد از عمل جراحی شود از طرفی کاربرد آن کار آسانی می‌باشد، پیشنهاد می‌شود برای کاهش تهوع و استفراغ از آن بعمل آید.

کل واژگان: ایزوپروپیل الکل، تهوع و استفراغ، استنشاق، جراحی شکم

مقدمه

و غیره دارند بنابراین هزینه درمانی بیمار زیاد می‌شود. همچنین استفراغ کردن باعث وارد آمدن فشار بر روی بخیه‌ها شده و سبب خونریزی، باز شدن زخم و در نهایت طولانی شدن زمان بهبودی بیمار بعد از عمل

تهوع و استفراغ بعد از عمل جراحی (PONV)^(۱) یکی از مشکلات شایع می‌باشد که عوامل زیادی مثل نوع بیهوشی، نوع عمل جراحی، استفاده از داروهای نارکوتیک، جنس، هایپوتانسیون و وضعیت جسمانی بیمار در آن دخالت دارند (۱).

با توجه به اینکه تهوع و استفراغ بعد از عمل جراحی نقش اساسی در طولانی کردن زمان ترخیص بیماران داشته و این بیماران نیاز به مایعات داخل وریدی، دارو

* عضو هیأت علمی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک

§ پزشک عمومی

1- Post operative nausea & vomiting

طولانی می‌کنند و همچنین عوارض جانبی زیادی دارند بنابراین روش ساده و بدون عارضه استفاده از ایزوپروپیل الکل در کاهش تهوع و استفراغ بعد از عمل جراحی اهمیت خود را نشان می‌دهد.

پیشنهادات

با توجه به کارایی ایزوپروپیل الکل در کاهش تهوع و استفراغ بعد از عمل جراحی و همچنین کم هزینه بودن آن، عدم وجود عارضه جانبی و روش آسان و غیرتهاجمی بودن، پیشنهاد استفاده از این نوع الکل به صورت استنشاقی توصیه می‌شود.

سپاسگزاری

بدینوسیله مراتب قدردانی خود را از عزیزان پرسنل بیهوشی که همکاری لازم را در انجام این تحقیق داشته‌اند اعلام می‌داریم.

References:

- 1- Miller, Anesthesia, 5th ed., Churchill livingstone, Philadelphia, 2000, (2), PP: (2220-2221).
- 2- Harrisons T.R. Principal of internal medicine. , Mc Graw-Hill, NewYork, 15 th ed., 2001, (1), PP: 230-240.
- 3- Goodman & Gilamans, The pharmacological basis of therapeutics. Macmillan, New York, 1996, 9th ed., PP: 27-928.
- 4- Wang, S.M., Hofstadter, M.B., Kain Z.N. Alternative method to alleviate post operative nausea and vomiting in children. J.Clin. Anesth. 1999, May, 11(3): 231-4.
- 5- KIRK, Encyclopedia of chemical Technology, (19) : 198-199-215-216-21.

بعد از عمل جراحی به تفکیک نوع عمل جراحی بررسی شد که با توجه به محاسبه $P < 0.001$ اختلاف معنی داری بین گروههای مختلف بیماران از نظر نوع عمل جراحی وجود داشت به گونه‌ای که بطور واضح تهوع و استفراغ بعد از عمل جراحی فتق در گروه مورد بیش از اعمال جراحی دیگر کاهش داشت علاوه بر این تأثیر ایزوپروپیل الکل بر حالت تهوع و استفراغ بعد از عمل جراحی بر حسب جنس نیز بررسی گردید که در گروه مورد $P = 0/54$ و در گروه شاهد $P = 0/84$ اختلاف معنی داری بین دو جنس مذکر و مؤنث وجود نداشته است.

نمودار ۱- توزیع فراوانی بیماران تحت عمل جراحی شکم بر حسب روش درمان و وضعیت تهوع و استفراغ

بحث و نتیجه گیری

یکی از شایعترین مشکلات بیماران بعد از بیهوشی عمومی، تهوع و استفراغ می‌باشد که علل مختلفی دارد. این مسئله علاوه بر این که برای بیماران ناخوشایند می‌باشد ممکن است عوارضی برای بیماران ایجاد کند که ترخیص بیمار را طولانی می‌کند. نتایج بدست آمده نشان دهنده این است که اختلاف معنی داری بین دو گروه مورد و شاهد وجود دارد. میزان تهوع و استفراغ در افرادی که ایزوپروپیل الکل استنشاق کرده بودند نسبت به گروه شاهد کمتر بوده است. اینکه چرا ایزوپروپیل الکل باعث کاهش تهوع و استفراغ می‌شود مشخص نیست. نتایج تحقیقی که توسط ونگ (Wang) و همکاران در سال ۱۹۹۹ انجام شد (۴). مشابه نتایج این تحقیق می‌باشد با توجه به اینکه داروهایی که برای کنترل تهوع و استفراغ بعد از عمل بکار می‌روند زمان ریکاوری را